

Питання до екзамену
з дисципліни «Охорона праці в галузі» для студентів денної форми навчання
зі спеціальності 5.03051001 «Товарознавство та комерційна діяльність»
5.03050901 «Бухгалтерський облік»
5.05170101 «Виробництво харчової продукції»

1. Стан безпеки праці в світі
2. Соціальний діалог в Європейському Союзі й Україна
3. Законодавство Євросоюзу з охорони праці
4. Міжнародна Організація Праці (МОП)
5. Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)
6. Безпека праці в Україні
7. Основні Конвенції МОП в галузі охорони праці
8. Основні законодавчі та нормативно-правові акти про охорону праці
9. Співдружність Незалежних Держав (СНД)
10. Європейський Союз (ЄС) і законодавство з охорони праці
11. Основні принципи та впровадження соціальної відповідальності
12. Міжнародна агенція з атомної енергії (МАГАТЕ)
13. Соціальний діалог в Україні
14. Основні законодавчі та нормативно - правові акти про охорону праці
15. Поясніть, як впливає механізація й автоматизація трудових процесів на стан здоров'я робітника.
16. Планування заходів з охорони праці. Види планування та контролю стану охорони праці.
17. Назвіть мотиви економічного характеру, які вимагають підвищення рівня безпеки праці.
18. Ефективність функціональної структури СУОП
19. Функціональні обов'язки з охорони праці керівників, посадових осіб і фахівців підприємства
20. Визначення причин нещасного випадку
21. Система менеджменту охорони праці та промислової безпеки
22. Порядок заохочення працюючих за дотримання вимог охорони праці
23. Запровадження галузевої Системи управління охороною праці на підприємствах
24. Навчання з питань охорони праці працівників під час їх підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації. Інструктажі з питань охорони праці, їх види та порядок проведення, порядок допуску до виконання робіт.
25. Політика в галузі охорони праці
26. Методи дослідження виробничого травматизму
27. Профілактика нещасних випадків
28. Класифікація нещасних випадків і взяття їх на облік
29. Розслідування та облік нещасних випадків. Огляд місця, де стався нещасний випадок. Опитування потерпілого, свідків та посадових осіб
30. Засоби захисту, що застосовуються для попередження нещасних випадків на виробництві

31. Особливості розслідування та обліку нещасних випадків невиробничого характеру.
32. Первинні засоби гасіння пожеж. Пожежна техніка
33. Системи оповіщення про пожежу, засоби зв'язку
34. Утримання евакуаційних шляхів і виходів
35. Санітарно-гігієнічні вимоги до умов праці
36. Проведення медичних оглядів працівників певних категорій
37. Вимоги безпеки праці під час експлуатації систем опалення, вентиляції і кондиціонування повітря
38. Важкість праці: Динамічні, статичні навантаження. Напруженість праці. Увага, напруженість аналізаторних функцій, емоційна та інтелектуальна напруженість, монотонність праці.
39. Організація безпечної роботи електроустановок
40. Утримання території підприємств
41. Безпека праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин
42. Шкідливі хімічні речовини, біологічні чинники, виробничий пил
43. Виробничі випромінювання. Мікроклімат робочої зони.
44. Вібрація, шум, інфразвук, ультразвук.
45. Режим праці та відпочинку користувачів ЕОМ.
46. Загальні вимоги безпеки до виробничих процесів. Заходи і засоби підвищення безпеки технологічних процесів і обладнання, характерних для галузі виробництв.
47. Санітарно-гігієнічні умови організації трудового процесу користувачів комп'ютерних та інформаційних технологій.
48. Вимоги безпеки до виробничих і допоміжних приміщень.
49. Назвіть і дайте характеристику небезпечних і шкідливих чинників, джерелом яких може бути комп'ютер. Розгляньте їхній вплив на людину.
50. Прокоментуйте Ваше бачення проблеми поліпшення умов праці на підприємствах (організаціях) у сучасних ринкових умовах.
51. Класифікація будівель і споруд за ступенем вогнестійкості
52. Загальні вимоги пожежної безпеки
53. Система пожежної сигналізації
54. Попередження пожеж та вибухів
55. Забезпечення безпечної евакуації персоналу
56. Оснащення об'єктів первинними засобами пожежогасіння
57. Актуальність питань пожежної безпеки у галузі. Причини пожеж на галузевих об'єктах.
58. Система організаційно-технічних заходів з пожежної безпеки.
59. Фонд соціального страхування від нещасних випадків. Правління Фонду. Виконавча дирекція Фонду
60. Обов'язки Фонду. Права та обов'язки застрахованої особи. Права та обов'язки роботодавця як страхувальника
61. Суб'єкти та об'єкти страхування. Види страхування
62. Страхові експерти з охорони праці, їх функції і повноваження

63. Органи державного нагляду за охороною праці. Основні принципи державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.
64. Фінансування страхових виплат, соціальних послуг та профілактичних заходів.
Джерела фінансування Фонду
65. Завдання страхування від нещасного випадку. Принципи та види страхування.
66. Страхові тарифи. Страхові виплати. Обов'язки та права суб'єктів страхування від нещасних випадків
67. Страховий ризик і страховий випадок.
68. Назвіть перелік важких робіт та робіт із шкідливими й небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці жінок. Визначте граничні норми підймання і переміщення речей жінками залежно від характеру робіт.
69. Назвіть перелік важких робіт і робіт з шкідливими і небезпечними умовами праці, на яких забороняється застосування праці неповнолітніх. Визначте граничні норми переміщення і пересування важких речей встановлені для неповнолітніх.
70. Назвіть види відповідальності працівників за порушення законодавства про охорону праці та охарактеризуйте їх.

Рекомендована література

Основні законодавчі та нормативно-правові акти

1. Закон України «Про охорону праці».
2. Кодекс законів про працю України.
3. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
4. Закон України «Про пожежну безпеку».
5. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
6. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
7. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
8. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
9. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
10. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.11.2011 р. № 1232 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
11. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.
12. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.
13. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.
14. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
15. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.
16. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.
17. НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій». Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.

- 18.НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.
- 19.НПАОП 0.00-6.13-05 «Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України». Наказ Держнаглядохоронпраці від 30.03.2004 р. № 92.
- 20.Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008р.
- 21.Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджено Головою Держгірпромнагляду 07.02.2008 р.

Основна література

1. Ткачук К. Н., Халімовський М. О., Зацарний В. В. та ін. Основи охорони праці: Підручник. – 2-ге вид., допов. і перероб. – К.: Основа, 2006. – 444 с.
2. Протоєрейський О. С, Запорожець О. І. Охорона праці в галузі: Навч. посіб. – К.: Книжкове вид-во НАУ, 2005. – 268 с.
3. Основи охорони праці: Підручник / За ред. проф. В.В.Березуцького – Х.: Факт, 2005. – 480 с.
4. Русаловський А. В. Правові та організаційні питання охорони праці: Навч. посіб. – 4-те вид., допов. і перероб. – К.: Університет «Україна», 2009. – 295 с.
5. Третьяков О.В., Зацарний В.В., Безсонний В.Л. Охорона праці: Навчальний посібник з тестовим комплексом на CD/ за ред. К.Н. Ткачука. – К.: Знання, 2010. – 167 с. + компакт-диск.
6. Гогіташвілі Г. Г., Карчевські Є.-Т., Лапін В. М. Управління охороною праці та ризиком за міжнародними стандартами: Навч. посіб. – К.: Знання, 2007. – 367 с.
7. Катренко Л.А., Кіт Ю.В., Пістун І. П. Охорона праці. Курс лекцій. Практикум: Навч. посіб. – Суми: Університетська книга, 2009. – 540 с.
8. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К.Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. К. Н. Ткачука і В. В. Зацарного. – К.: 2009 – с.
9. Охорона праці (Законодавство. Організація роботи): Навч. посіб. / За заг. ред. к.т.н., доц. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2010. – 648 с.
- 10.Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред.. к.т.н., доц.. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с.
- 11.Охорона праці у торгівлі: [текст] : підруч. для студ. вищ. навч. Закл. / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського ; Осокін В. В., Селезньова Ю. А. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. – 183с.
- 12.Осокін, В.В. Охорона праці: питання і відповіді (у сфері торгівлі, виробництва харчової продукції, митної справи, підприємницької і

економічної діяльності) : навч. посіб. / Осокін В.В., Селезньова Ю.А. ; Донец. держ. ун-т економіки і торгівлі. – 2-ге вид. – Донецьк : ДонДУЕТ, 2004. – 139 с.

13. Батлук В. А. Охорона праці в галузі телекомунікацій: Навч. посіб. – Львів: Афіша, 2003. – 320 с.

Додаткова література

1. ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення».
2. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів
3. ДСН 3.3.6.042-99 Санітарні норми мікроклімату виробничих приміщень.
4. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.
5. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної вібрації
6. НПАОП 0.00-1.28-10 Правила охорони праці під час експлуатації електронно-обчислювальних машин. Наказ Держгірпромнагляду від 26.03.2010р. № 65
7. НПАОП 0.00-2.23-04 «Перелік заходів та засобів з охорони праці, витрати на здійснення та придбання яких включаються до валових витрат». Постанова Кабінету Міністрів України від 27 червня 2003 р. № 994.
8. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.
9. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.
10. ДСТУ 2293-99 «Охорона праці. Терміни та визначення основних понять».
11. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.
12. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.003-74 (1999) ССБТ «Опасные и вредные производственные факторы. Классификация».
13. Міждержавний стандарт ГОСТ 12.0.230-2007 ССБТ. Системи управління охороною праці. Загальні вимоги.
14. ДБН 2.09.04-87 Адміністративні та побутові будівлі.
15. Рекомендації щодо організації роботи кабінету промислової безпеки та охорони праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 16.01.2008 р.
16. Рекомендації щодо побудови, впровадження та удосконалення системи управління охороною праці. Затверджені Головою Держгірпромнагляду 7.02.2008 р.

17. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.
18. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».
19. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».
20. Міжнародний стандарт SA8000: 2001 «Соціальна відповідальність». SAI SA8000: 2001 Social Accountability International.
21. Міжнародний стандарт ISO 26000:2010 – «Настанова по соціальній відповідальності». ISO 26000: 2010 (Draft) Guidance on Social Responsibility.
22. Міжнародний стандарт OHSAS 18001:2007 Occupational health and safety management systems – Requirements. Системи менеджменту охорони праці – Вимоги.
23. Міжнародний стандарт OHSAS 18002, Guidelines for the implementation of OHSAS 18001. Настанова по впровадженню OHSAS 18001.

Інтернет-ресурси

1. <http://www.dnopr.kiev.ua> - Офіційний сайт Державного комітету України з промислової безпеки, охорони праці та гірничого нагляду (Держгірпромнагляду).
2. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.
3. <http://www.mns.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства надзвичайних ситуацій України.
4. <http://www.social.org.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України.
5. <http://www.iacis.ru> - Официальный сайт Межпарламентской Ассамблеи государств-участников Содружества Независимых Государств (МПА СНГ).
6. <http://base.safework.ru/iloenc> - Энциклопедия по охране и безопасности труда МОТ.
7. <http://base.safework.ru/sa> Психологічна характеристика особистості комерційного працівника [safework](http://base.safework.ru) - Библиотека безопасного труда МОТ.
8. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».

9. <http://www.budinfo.com.ua> - Портал «Украина строительная: строительные компании Украины, строительные стандарты: ДБН ГОСТ ДСТУ».
10. <http://www.oxpaha.ru> - ОХРАНА. Интернет-газета о безопасности.
11. <http://www.tehdoc.ru> - Интернет-проект «Техдок.ру» - ресурс, посвященный вопросам охраны труда и промышленной безопасности.
12. <http://www.tehbez.ru> - Проект «Охрана труда в предпринимательстве», создан в рамках «Комплексной программы развития и поддержки малого предпринимательства в г. Москве».
13. <http://www.kodeks-luks.ru> - Нормативные документы в области охраны труда:
14. <http://www.gazeta.asot.ru> - Электронная версия газеты «Безопасность Труда и Жизни».
15. <http://www.asot.ru> - Центральный сайт Ассоциации специалистов по охране труда (РФ).

Критерії
оцінювання знань студентів з дисципліни «Основи охорони праці»
зі спеціальності: 5.03051001 «Товарознавство та комерційна діяльність»

Оцінка «Відмінно» – глибока обгрунтованість, повнота, логічність, стрункість і переконливість викладу, уміння застосовувати теоретичний матеріал у практичній діяльності за професією.

Оцінка «Добре» – достатня обгрунтованість, незначне порушення послідовності викладу, переконливість (але недостатньо виразна), уміння використовувати теоретичні знання в практичній роботі за професією.

Оцінка «Задовільно» – деякі порушення логічності і послідовності, недостатня логічність і самостійність мислення, невпевнене застосування теоретичних знань у практичній роботі.

Оцінка «Незадовільно» – необгрунтованість висловлювань, недостатньо розвинена самостійність мислення, невміння застосовувати теоретичний матеріал у практичній діяльності.